

Chalk-Project 21/10/22

Voor een nieuw project was ik op het idee gekomen om aan de slag te gaan met stoepkrijt. Na het succes van het vorige Tape-project was ik benieuwd naar wat het effect zou zijn met een ander medium, met totaal andere kwaliteiten, op een heel andere locatie. Dit keer koos ik er namelijk voor om mij te vestigen onder de Sint-Michielsbrug. Het is een nogal donkere grauwe plaats middenin de postkaart-waardige plaatsjes in Gent-centrum en valt in die zin dus wat uit de toon. Het is ook geen plek waar overdag veel gezeten of gepauzeerd wordt, laat staan op een zonnige dag als deze, en deed dus op deze vrijdagnamiddag vooral dienst als een soort achterdeurtje om je zo snel mogelijk naar meer geliefde plaatsen te begeven. Net zoals op de locatie van het Tape-Project (onbemande wasserette) is het hier heel druk en eigenlijk ook op het randje van gevaarlijk. Fietzers, steppers, brommers en voetgangers manoeuvreren zich in de mate van het mogelijke in de hoogste versnelling langs elkaar heen. Er worden continu waarschuwingen en verwijten naar elkaars hoofd geslingerd. Angstig om zich heen kijkende voetgangers prijzen zich gelukkig dat ze nog net op tijd opzij wisten te springen.

Ik had twee maten stoepkrijt voorzien in verschillende kleurtjes. Het bleek in de aanloop naar de winter nog een grotere uitdaging dan gedacht om stoepkrijt te bemachtigen maar aangezien ik van plan was om alles zowat rond dit medium te bouwen was het deze moeite meer dan waard. Ook leerde ik bij het vorige project hoe belangrijk het is om enkele assistenten om je heen te hebben. Het bleek namelijk dat mensen veel sneller geneigd zijn actie te ondernemen indien er al iemand in actie is wiens voorbeeld ze kunnen volgen. Ik deed dus opnieuw beroep op Amaia; een van de vriendinnen die mij bij het voorgaande project ook heel goed geassisteerd had. Zij ging onder de brug onmiddellijk aan de slag met het krijt terwijl ik op zoek ging naar het eerste slachtoffer. Ik vertelde telkens dat ik van plan was om deze lelijke plaats een tikkeltje gezelliger en mooier te maken en vroeg of ze zin hadden om met het stoepkrijt iets aan te brengen op de muur of de grond.

Ik gaf ze uiteraard de volledige vrijheid op alle vlakken. Ze kozen zelf of ze met grote of kleine krijtjes wouden werken, in een of meerdere kleuren, welke kleuren dit zouden zijn, waar ze iets wilden toevoegen en wat deze toevoeging dan precies wezen zou. Aanvankelijk waren dit kleine elementjes. De eerste deelnemers tekenden vredestekens, hartjes en smileys.

Terwijl de tekening van Amaia steeds grotere proporties begon aan te nemen werden ook de anderen gestimuleerd om grootser en vrijer aan de slag te gaan. Er werden boodschappen geschreven, bomen, dieren en landschappen getekend, logo's aangebracht en zelfs tekeningen die reeds eerder waren verschenen werden verdergezet of aangepast. Opnieuw leek er een grote inherent menselijke drang te zijn om te reageren op anderen en voorgaande tekenaars.

Terwijl mensen bezig waren probeerde ik ook telkens een gesprek aan te knopen. Ik vroeg naar de bestemming, het land van herkomst indien het ging om toeristen om anderstaligen, het beroep dat men uitoefende of andere zaken die intuïtief het gesprek binnenvlogen. Op het moment dat ik actief de confrontatie en het contact aangaat ontdekte ik pas hoeveel verschillende mensen zich dagelijks door dit tunneltje bewegen. Zo sprak ik onder meer met Oekraïense studenten die enkele jaren geleden naar België vluchtten op zoek naar een minder onzekere toekomst.

Zij brachten een zonnebloem aan.

Er was een groepje van vier Leuvense vrouwen die Gent kwamen bezoeken om de 50ste verjaardag van een van hen te vieren. De boodschap "Happy 50" vergezeld van een tekening van het viertal prijkte al snel op een van de muren.

Er was een man van middelbare leeftijd die samen met zijn vrouw vanuit Nederland een weekendje naar Gent gekomen was en een intuïtief gedicht op de muur schreef waarvan hij later zelf niet meer bij machte was het te lezen.

Velen waren eerst nogal terughoudend en zeiden dat ze niet konden tekenen, dat ze het enkel zouden verpesten. Na wat aandringen lieten ook zij vaak toch hun spoor achter. Een van deze martelaars van de eigen onzekerheid tekende na wat overtuiging “het enige wat hij een beetje kon tekenen”; een hond. Het was een zeer mooie hond, die later op de middag zelfs een boom kreeg om onder in slaap te dommelen.

Doordat de tekening steeds groter werd en meer aandacht begon op te eisen werd het sprokkelen van deelnemers ook steeds gemakkelijker. Ze leken het bijna raar te vinden wanneer ze niet aangesproken werden met de vraag om hun toevoeging.

Er was iemand die in eerste instantie deed alsof hij mij niet kon horen om nadien verontschuldigend terug te komen skaten om toch nog in drukletters “AAAAA” achter te laten. Er kwamen ook verhalen naar boven over dingen die plaats hadden gevonden onder deze brug.

Dronkemansverhalen met sappige details en ongelukken met de fiets bleken plots niet meer zo moeilijk te delen met complete vreemden. Er waren mensen uit Italië, Roemenië, Portugal, Spanje, Duitsland, Engeland, Zwitserland, Litouwen, etc. die elkaar zonder problemen leken te vinden in dit gemeenschappelijk project.

Ondertussen begon de muur steeds voller te staan. Voorbijgangers vertraagden bijna stuk voor stuk om te zien welk schouwspel zich aan het ontplooiën was.

De muren van de tunnel die geleidelijk naar binnen buigen maakten van het tekenproces voor velen ook een zeer fysieke daad. Men moest er zijn boodschappentassen, rugzakken en blikjes Red Bull voor aan de kant zetten en soms nam de tekening zo’n onvoorziene omvang aan dat andere tekenaars te hulp sprongen om hem verder te kunnen zetten. Ook op de grond verschenen boodschappen en plots bleek er wel begrip van voorbijgangers te zijn, die probleemloos een omweg maakten.

Er was een man die in een mum van tijd het Superman-logo op de muur tekende. Toen ik hem vroeg hoe het kwam dat hij dit zo goed uit zijn hoofd kende stroopte hij de rechtermouw van zijn trui op en liet me glunderend een tatoeage van het logo zien. “I am Superman!”, riep hij al lachend. Er was een vrouw die me zei dat ze niet wist wat ze moest tekenen maar van plan was om te blijven tot haar iets te binnen schoot. Na enkele minuten werd ze opgebeld en vroeg ze aan de persoon aan de lijn of zij misschien een idee had van wat ze kon tekenen. Toen zette ze, met de telefoon nog steeds in de hand, een vis in het water op de muur. Een bouwvakker die door de tunnel slenterde tijdens een pauze van 5 minuten om even iets te drinken te halen bracht in het heengaan een vogel en in het terugkeren een hartje aan waar hij met een dramatisch handgebaar nog snel een streep door trok alvorens hij weer aan het werk ging. Later op de middag vond een student, die net “uit een hele saaie les kwam” het belangrijk om van deze streep toch nog even een pijl te maken.

Op het moment dat ik zag dat mensen uit zichzelf de rondslingerende krijtjes in de hand namen om hun stem te laten horen liet ik de tekening achter mij. Het project had zelfs zijn initiator overstegen.